

SUSTAIN-T

2017-1-ES01-KA202-038128

Устойчив туризъм чрез работа в мрежа и сътрудничество

Модул 2:

**Социално-икономически ползи от
устойчивия туризъм за местните общности**

Съдържание

Урок 2.1 Подкрепа на общността: местна заетост, достойна работа, равни възможности за всички
 Урок 2.2 Подкрепа на предприемачите: закупуване на местни продукти
 Урок 2.3 Подобряване на качеството на живот в местните общности чрез достъпен туризъм

Ключови думи

Местна заетост; достойна работа; местни продукти; достъпен туризъм; достъпност за всички.

Цели на обучението	<p><i>След приключването на този модул се очаква обучаващите се да постигнат следните резултати:</i></p> <p>Знания: да научат как микро и малки предприятия (ММП) в туристическия сектор могат да подкрепят местните общности, като създават работни места, достойна работа без дискриминация, да насърчават закупуването на местни продукти и услуги. Да научат как ММП в туристическия сектор могат да подпомогнат развитието на достъпен туризъм.</p> <p>Умения: подобрена способност за идентифициране на социално-икономическите ползи от прилагането на практики за устойчив туризъм в ММП, със специален акцент върху достъпния туризъм.</p> <p>Компетенции: насърчаване на популяризирането и подпомагането на достъпен устойчив туризъм на ниво ММП.</p>
Методи	<p><i>Самостоятелно обучение чрез четене и разучаване на обучителните материали и допълнителните източници и линкове, предоставени в материалите.</i></p>
Времетраене	<p><i>Необходимо време за:</i> Учебно съдържание (самоподготовка): 1.5 часа Въпроси за самопроверка: 5 минути</p> <p><i>Изисквано допълнително време (в зависимост от обучаващите се) за завършване на образователните дейности и разглеждането на съвременните източници и хипервръзки.</i></p>

Въведение

Настоящият модул е свързан със социално-икономическите ползи от устойчивия туризъм за местните общности. Подразделен е на три урока, които се отнасят към трите основни аспекта на икономическите и социални стълба на устойчивия туризъм.

В първия урок е разгледан въпросът по какъв начин е възможно подкрепянето на общността чрез насърчаване на местната заетост и предоставянето на равноправни възможности за всички нейни членове. С основна цел насърчаване на устойчивостта на разглеждания сектор, е необходимо туристическите ММП да отчетат като първостепенна необходимост осигуряването на работни места, които са устойчиви, постоянни и на пълно работно време, и които осигуряват справедливи заплати и ползи, без никаква дискриминация, както и възможности за хора в неравностойно положение. Освен това, при условие, че тези работни места са местни, приносът на туризма за цялостната устойчивост на определена дестинация е много по-значим.

Вторият урок допълва предходния чрез поясняване по какъв начин туристическите ММП могат да подпомогнат също така предприемачите на местно ниво/на ниво дестинация. По-конкретно, той се отнася към закупуването на местни продукти, подпомагането на местните предприятия, както и засилването на връзките между тези предприятия. „Закупуването на местни продукти“ допринася за икономическата и екологична устойчивост както на туризма, така и на приемащата общност, тъй като допринася не само за популяризирането на местни продукти и производители, но също така спомага за намаляване на вноса на външни стоки в района, както и на вредни емисии и замърсяване.

Накрая, в третия урок е разгледано подобряването на качеството на живот в местните общности чрез достъпния туризъм. В това отношение са обособени понятията достъпен туризъм и достъпност за всички и е обяснено по какъв начин могат да бъдат постигнати от туристическите предприятия. Подходът за въвеждането на достъпност в туристическия сектор предоставя възможността за разширяване на целевата аудитория, без необходимостта от специализиране или преориентиране на бизнеса. Целта е предоставянето на приобщаващо предложение въз основа на съществуващото предлагане, тъй като хората, които имат нужда от достъпност (възрастни, хора с увреждания или семейства с малки деца) имат същите интереси и потребности при пътуване, както и останалата част от населението.

Съдържание

2.1 Подкрепяща общност: местна заетост, достойна работа, равни възможности за всички

Осигуряването на заетост е един от основните начини, посредством които туризмът може да допринесе за качеството на живот в приемащите общности и за социално-икономическата устойчивост на дестинациите. Въпреки това, независимо от значението на човешките ресурси в туризма и приноса на сектора за световната икономика, работните места в областта на туризма често са твърде ниско платени, осигуряват неблагоприятни условия и недостатъчна сигурност за назначените UNEP и СТО, 2005). Това се дължи отчасти на фрагментацията на сектора, който се характеризира със сезонна заетост, непълно работно време и често пъти

наемане на членове на семейството на работа, но също така и поради мнението, че работните места в сферата на услугите не изискват професионален опит или не осигуряват постоянна заетост. В някои сектори на индустрията се отчита голямо текучество на работниците. Същевременно, подобрените условия за работниците могат да доведат до по-добро представяне, задържане на персонала на работното място и повишена ефективност и производителност.

С основна цел популяризиране на устойчивостта в този сектор, **туристическите ММП** следва да разглеждат като основен фактор осигуряването на работни места, които са устойчиви, постоянни и на пълно работно време, и обезпечават справедливи заплати и ползи. Освен това, при условие, че тези работни места са местни, приносът на туризма за цялостната устойчивост на определена дестинация е много по-значим. Действително, това може да се отрази значително на благоденствието на областта.

„Подобряването на качеството на работните места в туризма“ е определено като едно от основните предизвикателства пред устойчивостта на европейския туризъм, според мнението на група експерти (Група за устойчив туризъм, 2007 г.). Една от основните причини, поради която туристическият сектор не осигурява качествена заетост, е преобладаващият сезонен характер на търсенето при много дестинации. Поради тази причина не е случайно, че „намалването на сезонността на търсенето на туристически услуги“ е установено като друго основно предизвикателство пред устойчивостта на европейския туризъм. Това изисква ясни политики за удължаване на сезона посредством следните мерки: насочване към пазари, при които е най-вероятно пътуване извън сезона; намалени сезонни предложения и инициативи; иновативно разработване на продукти; организиране на събития в по-малко натоварени периоди от годината; насърчаване на удължаването на работното време на атракциите.

Когато не е постижимо осигуряването на целогодишна заетост, са възможни алтернативни решения. Например, работното време може да бъде приспособено според сезонните тенденции при запазване на придобивките или осигуряване на сезонните работници на работни места с едни и същи работодатели за всеки сезон.

При подсиуряването на достойни условия на труд в **туристическите ММП** е необходимо най-малкото винаги да бъдат съблюдавани „основните стандарти за труд“ на Международната организация на труда (МОТ). Тези стандарти, отразяващи основните човешки права, осигуряват следните предимства: правото на работниците да се сдружават и да се договарят колективно; забраната на принудителния труд и на експлоатирането на детски труд и липсата на дискриминация при наемане на работа.

Свързаните с устойчивото развитие въпроси за равнопоставеността, предполагат, че добрата практика по отношение на заетостта надхвърля тези основни стандарти, насърчавайки икономическото и социално благоденствие и води до подобряване на жизнените стандарти и удовлетворяване на основните нужди. В приложената таблица са отразени набор от принципи, отразяващи подобни добри практики и основани на Тристранната декларация за принципите на МОТ. Не е необходимо да посочваме, че е необходимо спазването на националните стандарти и регулации за труд, осигуряващи максимално съответствие между практиките на всички предприятия.

Принципи за добра трудова практика

- *Насърчаване на заетостта:* Насърчаване на възможностите за наемане на пълен работен ден, в условия за продуктивност и свободен избор на дейността.
- *Равнопоставяне на възможностите и отношението:* Премахване на всякаква дискриминация, основана на раса, цвят на кожата, религия, политически възгледи, национален или социален произход. Приспособяване към културните обичаи, традиции и практики на служителите.
- *Сигурност при наемане на работа:* Осигуряване на официални трудови договори и съсредоточаване над дългосрочното развитие на туристическите предприятия.
- *Обучение:* Насърчаване изграждането и развитието на умения, допълнени от професионално обучение и насоки, тясно свързани с професията.
- *Условия на живот и труд:* Осигуряване на възможно най-високо възнаграждение, облаги и подходящи условия на труд в рамките на управленческата политика. Ползите за служителите могат да включват също допълнително заплащане поради здравословни причини, нетрудоспособност, майчинство, образование или пенсиониране, при условие че последните не са уредени по законов ред. Удобства като настаняване, храна и медицински грижи трябва да бъдат подsigурени при необходимост и да бъдат задоволителни. Разпределението на таксите за обслужване трябва да бъде отразено подобаващо в документацията и да бъде ясен процес.
- *Минимална възраст:* Съблюдаване на минималната възраст за допускане до назначение и заетост с цел ефективно премахване на детския труд.
- *Безопасност и здраве:* Осигуряване на адекватни стандарти и програми за безопасност и здраве за служителите.

Източник: UNEP & СТО (2005).

Когато са създадени нови възможности за заетост в областта на туризма, насърчаването на практики при наемане на работа, осигуряващи възможности за хора в неравностойно положение (като безработни младежи, жени, бедни и т.н.), трябва да бъде един от приоритетите по отношение на устойчивостта.

Освен това, неблагоприятните въздействия от незадоволителното качество на работата върху работниците са надлежно документираны, включително преобладаване на стрес, висок процент на злополуки и неблагоприятни последици за психичното здраве на работниците (Baum *et al.*, 2016). Необходимо е също така да бъде взето предвид, че туристическият сектор е особено уязвим при много видове кризисни ситуации, които могат да се проявят неочаквано и да имат непосредствен ефект. Много работници, включително големият брой работници на непълен работен ден или наети непостоянно, в повечето случаи нямат право на облаги или подпомагане при неналичие на работа. Възможно е това да бъде превъзможнато чрез въвеждането на договори, при които се изисква предварително уведомление при прекратяване на работната длъжност, обезщетение при напускане и др. (UNEP и СТО, 2005 г.).

Накрая, начинът по който работниците в туризма осъществяват дейността си и установяват връзка с туристите има голямо значение за качеството на посетителското преживяване. Освен това, наличието на знания и умения в определени области е съществено за устойчивостта на туризма (Европейска комисия, 2013 г.). Съответно, подготовката на висококвалифицирани, лоялни работници със задоволителна подготовка и умения е основна необходимост за провеждането на успешна туристическа дейност и е съществено за репутацията на определена

дестинация. Осигуряването на постоянни и сигурни работни места е много важно за предприятията, ако те искат да наемат и задържат компетентни и мотивирани служители за в бъдеще. Това може да бъде постигнато чрез инвестиране в развитието на уменията и професионалното обучение и подсилено чрез професионално развитие и възможности за повишение и надграждане. В този смисъл е необходимо туристическите ММП да направят опит за осигуряване на постоянна подготовка и обучение за служителите си на всички нива, обръщайки специално внимание на въпросите за устойчивостта.

Практическо задание 2.1:

Правите ли опити да насърчите местната заетост и достоен труд в ръководеното от вас предприятие? Ако това е така, пояснете по какъв начин правите това. В случай, че не сте успели досега, посочете основните предизвикателства в тази насока.

2.2 Подкрепа на предприемачите: закупуване на местни продукти

Основен принцип на устойчивото развитие е осигуряването на икономически ползи за мястото, където са извършвани разходите. По същия начин (пояснен в предходния урок) както е съществена подкрепата на местната общност чрез насърчаването на местната заетост, така също е необходимо заинтересованите страни в областта на туризма, включително **туристическите ММП**, да се стремят към повишаване на местния просперитет. Това е възможно посредством поощряване на склонността за изразходване на повече средства от страна на всеки посетител и намаляването на непредвидените разходи, както и развиване на връзки с местната икономика. В този контекст, благополучието на областта означава туризмът да бъде застъпен в икономиката и да бъде развиван наред с останалите сектори (UNEP и СТО, 2005 г.).

Икономически загуби могат да възникнат чрез възвръщането на печалби от външни инвеститори или собственици; при покупки, направени от туристи извън определена дестинация (напр. от международни туроператори); и при закупуване от туристи и предприятия на внесени стоки. Допълнителни икономически загуби могат да настъпят ако спечеленият от общността приход е изразходван извън съответната област. За да бъдат сведени до минимум тези загуби е необходимо да бъдат предприети определени мерки от страна на заинтересованите страни в областта на туризма. Освен да насърчават заетостта на местната работна ръка, те могат също да подпомагат и местния бизнес. Когато предприятията са собственост на местно ниво, по-голяма част от печалбите е вероятно да се запазят в рамките на общността. В много области е възможно повечето действащи предприятия да са от типа ММП и политиките в тяхна подкрепа могат да включват програми за изграждане на капацитет и финансова подкрепа, специфично отговарящи на техните нужди. В този смисъл е препоръчително **туристическите ММП** да си сътрудничат повече с други местни ММП (от туристическия, както и от други сектори).

Друго действие, свързано с подпомагането на местния бизнес, се основава на подкрепяне на връзките между представляващите го предприятия. Това означава съвместна работа с местната верига за доставки. Действията в това отношение са насочени към следните цели:

- *Насърчаване и подпомагане на местната верига за доставки.* Препоръчително е туроператорите да бъдат поощрявани да ползват местни доставчици на услуги и продукти,

които е най-възможно да имат полза за местните общности. Доставчиците на услуги трябва да бъдат насърчавани да правят проверки на използваните източници (като производители на храна) и да се стремят да увеличат дела на местни доставчици, с които осъществяват дейност. Ползването на местни продукти може значително да подсили автентичността на туристическите предложения и увеличи въздействието на туризма над местната икономика. Възможно е последователното снабдяване с висококачествени местни стоки да представлява предизвикателство, но е съществено за намаляване на необходимостта от внос на стоки и по този начин – за понижаване на загубите. Възможно е това да бъде подпомогнато чрез създаването на пазари на едро или консорциуми.

- *Насърчаване на клъстерите и изграждането на мрежи от предприятия.* Това предполага насърчаване на предприятията да осъществяват по-тясна съвместна дейност, по такъв начин придобивайки повече полза за дейността си и за местната общност. Възможно е то да бъде постигнато чрез планирането на подходи, насърчаващи географското групиране и чрез изграждането на капацитет или маркетинг за подкрепа на търговските сдружения. Мрежите могат да бъдат сформирани между доставчици на сходни видове услуги за взаимна подкрепа и споделяне на разходите и печалбите; между доставчиците на различни видове туристически услуги за подсилване и обединяване на предложенията; и между предприятията в различни сектори (например между отговарящите за настаняването и доставчиците на храна или различни видове занаяти) за укрепване на веригата за доставки.

- *Признаване на необходимостта от различни професии, включително туризъм.* При много дестинации се наблюдава практиката местните да упражняват различни работни дейности едновременно, като служители или управляващи на повече от едно предприятие наведнъж, понякога в пределите на едно и също стопанство. Възможно е това да отговаря на сезонното естество на туризма, както и на гъвкавата и динамична същност на **туристическите ММП**, на техния персонал и управители. Подпомагането на подобна дейност съответства на холистичните принципи на устойчивото развитие.

С цел постигане на по-големи ползи за общността, **туристическите ММП** и други местни заинтересовани страни трябва да се стремят да разработят действия, които да повлияят на готовността на посетителите да изразходват повече средства. Това може да бъде постигнато чрез полагането на усилия за: а) привличане на посетители с по-големи възможности за влагане на средства; б) удължаване продължителността на престоя, както и на обсега от предложения и осведомеността на посетителите за тях; с) поощряване на възможността за закупуване на местни продукти. Последното представлява твърде притегателна възможност, свързана с някои от пояснените в предишните точки действия. Пазаруването на местни продукти означава подсилване на цялостния процес на продажбите на дребно, както и на качеството, стойността, разпространението и излагането на продукти с местно производство като храни, напитки и занаяти.

Като цяло, „закупуването на местни произведения“ допринася за икономическата и екологична устойчивост както на туризма, така и на приемащата общност, защото спомага не само за популяризирането на местните продукти и производители, но също така и за намаляването на вноса на продукти в района, както и ограничаването на вредни емисии и замърсяване. Специално по отношение на храната, популяризирането на „местна храна“, типична за определен район и по-малко обработвана при подготовката за продажба, се обозначава с понятието „бавно хранене“ („slow food“), движение, основано на принципите за осигуряване на високо качество и превъзходен вкус, екологична устойчивост и социална справедливост. Това означава, че въпросните продукти са по-здравословни и екологични,

отколкото тези с външен внос, които в повечето случаи са обработвани. Освен това, колкото по-естествено и близко до природата е производството до изходната точка на потреблението, толкова повече енергия е спестявана и е постигната по-голяма устойчивост (Leslie, 2015). Можем да добавим, че се наблюдава нарастващ интерес към и търсене на качествена и традиционна храна от страна на посетителите и местната храна е възприемана като качествен и неподправен продукт. Действително, в няколко изследвания се подчертава, че значителен брой туристи са готови да платят повече за качествена храна и напитки.

Все пак трябва да имаме предвид, че преживяването на туристите по отношение на местната култура не се отнася само за местните храни, но също така и за изкуствата и занаятите. В този смисъл, популяризирането на занаятите (в много случаи изразяващо се в закупуване на туристически сувенири) може да доведе до значителна икономическа дейност. Във всеки случай, всички занаяти и местни продукти допринасят за туристическото преживяване и поощряват посетителите да използват произведени в областта продукти, наред с нарастващото внимание към насърчаване и подпомагане на доставката на местни продукти.

Закупуването на местни продукти осигурява потенциално поредица от предимства; в частност възможност за **туристическите ММП** да разширят предложенията си със специфични продукти, като същевременно подкрепят и други местни предприятия.

Следва обаче да бъде отбелязано, че използването и тълкуването на термина „местен“ в този смисъл е въпрос на възприятие, особено когато става въпрос за местна продукция и местни продукти. Това повдига поредица от въпроси, сред които не на последно място е по какъв начин е определяно/тълкувано понятието местен, с внимание към пространствените съображения за това какво точно означава (Leslie, 2015). Едно възможно решение на този въпрос е по-общо позоваване на регионални продукти или продукти от околностите, без ограничаване на областта с тесни географски термини (като нулев километър на продукти), тъй като в много случаи не е възможно те да бъдат добивани на такова близко разстояние от предприятието, което ги предлага на туристите.

Практическо задание 2.2:

Правите ли опити да подкрепяте местните предприемачи чрез популяризиране на възможността за закупуване на местни продукти и/или сключване на споразумения с тях? Ако това е така, дайте примери по какъв начин го правите. Ако не, посочете основните предизвикателства в тази насока.

2.3 Подобряване на качеството на живот в местните общности чрез достъпен туризъм

Няма единствено и всеобщо възприето определение за термина „достъпен туризъм“, познат също като туризъм за всички, приобщаващ туризъм или туризъм без ограничения. Разпознат е като туризъм, който обслужва нуждите на широк диапазон от потребители, включително хора с увреждания, възрастни хора и различните нужди на поколенията. Той предполага премахване както на физически бариери, така и на разлики в нагласите на различни членове на обществото и обхваща достъпност по отношение на транспорта, информацията, комуникациите и други помощни средства и услуги (ИСКАТО, 2009).

Според данни на Световната здравна организация – СЗО, 15% от световното население,

приблизително един милиард души, страдат от някакъв вид увреждане (СЗО, 2011 г.). Прогнозите за Европа през 2020 г. възлизат на 120 милиона души (Европейска комисия, 2017 г.). Към тези изчисления е необходимо да прибавим нарастването на процента на нетрудоспособни членове на обществото, частично поради застаряване на населението и също поради широкото разпространение на хронични заболявания.

Профилът на туристите със специални нужди по отношение на достъпността е разнообразен. Някои хора имат проблеми при придвижването, докато други могат да имат сензорни, познавателни и комуникационни нужди. Според проучване, проведено от Европейската комисия (2003 г.), бариерите в околната среда затрудняват в по-значителна степен участието в социални дейности, отколкото собствените функционални ограничения на хората. В този смисъл, представителите на **туристическите ММП** трябва да са информирани относно основните бариери (физически, когнитивни и комуникационни), които могат да възникнат пред туристите, за да могат да се справят с тях и да предоставят съответстващи на нуждите за достъпност продукти.

Достъпността за всички е условие, което трябва да бъде съобразено с околната среда, процесите, стоките, продуктите и услугите; така също е необходимо предметите, средствата, инструментите и устройствата да бъдат разпознаваеми, използваеми и приложими от всички ползващи ги в условия на безопасност и удобство и по възможно най-автономен и независим начин. Тя представлява промяна на перспективата, според която **туристическите ММП** трябва да пренасочат усилията си от проектирането на своите продукти и/или услуги за типологията на стандартния човек, която не съществува понеже не се приспособява към заобикалящото ни човешко разнообразие; да отчетат съществуващото разнообразие и да го съобразят при развитието на тези процеси. Тази промяна, при която достъпността е адресирана още от първоначалния етап на планиране и проектиране на продукта, е икономически изгодна.

Фактически, достъпността е благоприятно условие за всички участници в процеса. Управлението, проектирането на съоръженията от **туристическите ММП** и представянето на туристическите услуги, осигуряващи достъпност, допринасят за подобряване на качеството на предложенията и представляват допълнително предимство, благоприятстващо всички туристи, независимо дали са с или без увреждане, без значение дали са туристи или принадлежащи към местната общност. Универсалният дизайн осигурява по-ефективна и безопасна среда и услуги за всички групи от хора (Darcy & Dickson, 2009).

Подходът за въвеждане на достъпността в туристическия сектор предоставя възможност за разширяване на целевата аудитория, без необходимостта от специализиране или преориентиране на дейността на предприятието. Целта е предлагане на приобщаващо предложение, основано на съществуващото такова, тъй като хората с нужди по отношение на достъпността (възрастни, хора с увреждания, семейства с малки деца, бременни жени и т.н.) имат подобни желания и нужди при придвижване, каквито и останалата част от населението.

Достъпният туризъм може да бъде разглеждан като пазарна възможност за **туристическите ММП** поради редица причини (Molina & Cánoves, 2010):

- Сезонност: Хората с увреждания или възрастните хора спадат към групите с тенденция да пътуват по време на висок сезон.
- Капацитет: Обикновено пътуват в групи или на индивидуални пътувания с придружител, така че целевата аудитория потенциално се увеличава.
- Качество: Достъпността се превръща в допълнително предимство към туристическия продукт, изразяваща се в по-голямо удобство и добро обслужване за цялото население.

Продуктите и услугите, свързани с достъпния туризъм, принадлежат към все повече разширяващите обхвата си туристически предложения. Тези предложения, отговарящи на нуждите на всички хора със затруднения при достъпността, са все повече разпознавани и активно популяризирани от различните обществени и частни администрации.

Множество са регламентите по отношение на уврежданията и достъпността на национално и международно ниво. На европейско ниво, Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания налага на ЕС и държавите членки да предприемат подходящи мерки за осигуряване на достъпност. Ангажиментът за създаване на Европа без бариери е подновен през 2010 г. чрез Европейската стратегия за хора с увреждания 2010-2020 г. Наборът от европейски инициативи има за цел да консолидира интеграцията на хората с увреждания във всички икономически и социални аспекти на ЕС.

Разработените от техническата комисия стандарти на ISO определят насоките и добрите практики, насърчаващи достъпността за всички в областта на туризма, и позволяват на доставчиците на услуги в туристическата индустрия да се възползват от търговските ползи, произтичащи от стандарта „Туризъм и сродни услуги“ (ISO 14785), обхващат поредица от препоръки за превръщането на туристическите информационни бюра в достъпни за всички заинтересовани. Освен специфичните стандарти, редица други стандарти на ISO, като ISO 17049 (насочен към достъпния дизайн) се отнасят към въпросите за устойчивостта и спомагат за въвеждане на туризма в обсега на посетителите със специални нужди.

Например, обозначението с брайлова азбука на знаци, оборудване и съоръжения, позволява на слепите и хора с увредено зрение да имат достъп до информация посредством стандартизираното ползване на брайловата азбука в различни части на света.

Туристическите ММП имат възможността да се приспособят и да създадат собствени продукти и услуги с цел посрещане на потребностите на хора със специални нужди. Съществуват две основни предпоставки, първата от които предполага, че всяко подобрение, направено в предприятието в полза на достъпността, дори и незначително, е значимо по отношение на въвеждането и предоставянето на равни възможности за всички. В този смисъл, съществено е да бъде отчетено, че в повечето случаи не е възможно осигуряването на пълна, 100% достъпност, но това не трябва да става причина да не бъдат планирани възможни подобрения в предприятието. Втората предпоставка е основана на понятието за верига за достъпен туризъм, според която трябва да бъде осигурен достъп на потребителя до всички съставляващи я услуги – от планирането до провеждане на пътуването. Затова е необходимо **туристическите ММП** да осигурят достъпни места за паркиране, с безпроблемно достигане до обекта или местонахождението на дейността. Необходимо е осигуряването на достъп до сградите посредством рампи, асансьори, стълбища с перила, контрастни релефи и т.н. Освен осигуряването на физическа достъпност, трябва да бъдат предвидени цветни контрастни изображения по стените, подходяща акустика, сигнализация, нагледни схеми, с цел улесняване на придвижването на хора със специални нужди по възможно най-самостоятелен и безопасен начин. Накрая, необходимо е общите пространства като приемна, трапезария, зали или градини да бъдат проектирани от перспективата на възможността различни хора с разнообразни нужди да имат достъп и да се придвижват свободно в тях, за да се постигне достъпност за всички.

Практическо задание 2.3:

До каква степен в предприятието ви е въведен достъпният туризъм и/или действията и инициативите за достъпност за всички? Бихте ли могли да ги определите?

Обобщение на основните изводи

- Осигуряването на заетост е един от основните начини, посредством които туризмът може да допринесе за качеството на живот в приемащите общности. Въпреки това, работните места в областта на туризма често пъти са твърде ниско платени, с незадоволителни условия и недостатъчна сигурност за продължителността на заетостта.
- С основна цел насърчаване на устойчивостта на сектора, туристическите ММП следва да разглеждат като основен фактор осигуряването на работни места, които са местни, устойчиви, постоянни и на пълен работен ден, обезпечават справедливи заплати и ползи и осигуряват възможности за хора в неравностойно положение.
- Осигуряването на икономически ползи в областта, където се правят разходите, е важен принцип на устойчивия туризъм. В този смисъл, това доказва, че заинтересованите страни в туризма се стремят да популяризират местното благосъстояние чрез опити да увеличат склонността на посетителите да изразходват средства и да намалят загубите, както и да развият връзки с местната икономика.
- Закупуването на местни продукти е начин за насърчаване на местната икономика. То предполага укрепване на целия процес на търговия на дребно, както и на качеството, цената, разпространението и излагането на местни продукти като храна, напитки и занаятчийски изделия.
- Достъпният туризъм е определян като вид туризъм и начин на пътуване, достъпен за всички туристи, независимо дали без или с увреждане, включително тези със затруднения при придвижване, слухови, зрителни, когнитивни, интелектуални или психо-социални затруднения, възрастни или такива с временни увреждания. Универсалният дизайн осигурява повече ефективност и по-безопасна околна среда и услуги за всички групи от хора.
- Туристическите ММП имат съществена роля при прилагането на достъпни мерки в цялата туристическа верига, от транспорта, настаняването до предлагането на услуги. В повечето случаи не е постижима пълна достъпност, но това не трябва да бъде причина да не бъдат предвидени възможни подобрения в предприятието.

Обобщаващо практическо задание за Модул 2: Аналитичен доклад

Систематизирайте размислите си при изучаване на материалите от настоящия модул. Определете аспектите, които е необходимо да бъдат обмислени по

отношение на вашето предприятие за подобряване на неговата устойчивост.

Индикативна структура:

1. Обща информираност относно социално-икономическите ползи на устойчивия туризъм за местната общност и начинът, по който са приложени в дейностите на предприятието;
2. Силни страни на вашето предприятие при подпомагането на местната заетост, достойни условия на труд и закупуване на местни продукти;
3. Силни страни на вашето предприятие при подпомагането на достъпния туризъм;
4. Слаби страни, възпрепятстващи подпомагането на местната икономика;
5. Слаби страни, възпрепятстващи подпомагането на достъпния туризъм.

Полезни линкове

<https://medium.com/@WTTC/5-ways-tourism-can-support-local-economies-8cc8ded47370>

5 начина, чрез които туризмът може да подпомогне местните икономики: статия на Световния съвет по туризъм и пътешествия, в която е разгледана необходимостта от насърчаване на местната икономика в туризма.

<http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/docpdf/moduleieng13022017.pdf>

Наръчник по достъпен туризъм за всички: Принципи, инструменти и добри практики.

http://cf.cdn.unwto.org/sites/all/files/pdf/goodpracticesintheaccessibleourismsupplychain_en_2016_2_web_20160726122_revisado_vfinal_2_acesupdated_on_the_web.pdf

“Туризм за всички – насърчаване на достъпността за всички”. Добри практики в областта на достъпната верига за доставки в туризма (Световна организация по туризъм към ООН).

<http://www.accessibletourism.org>

Уебсайт на Европейската мрежа за достъпен туризъм (ENAT).

<http://www.apptouryou.eu/>

Платформа за самообучение за достъпен туризъм за ММП, разработена чрез проект по Еразъм+ (App Tour You).

Библиография

1.	Baum, T. <i>et al.</i> (2016). Sustainability and the Tourism and Hospitality Workforce: A Thematic Analysis. <i>Sustainability</i> , 8, 809.
2.	European Commission (2013). <i>Sustainable Tourism for Development Guidebook</i> .
3.	European Commission (2017). <i>Final Resolution on the European Disability Strategy 2020-2030</i> .
4.	European Commission (2003). <i>Equal Opportunities for People with Disabilities: A European Action Plan</i> .
5.	Darcy, S., & Dickson, T. J. (2009). A Whole-of-Life Approach to Tourism: The Case for Accessible Tourism Experiences. <i>Journal of Hospitality and Tourism Management</i> , 16(1), 32-44.
6.	Leslie, D. (2015). <i>Tourism Enterprise. Developments, Management and Sustainability</i> . Wallingford & Boston: CABI.
7.	Molina, M., & Cánoves, G. (2010). Turismo accesible, turismo para todos: la situación en Cataluña y España. <i>Cuadernos de Turismo</i> , 25, 25-44.

8.	Tourism Sustainability Group (2007). <i>Action for More Sustainable European Tourism</i> . Brussels.
9.	United Nations, Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (2009). <i>Takayama Declaration on the Development of Communities-for-All in Asia and the Pacific</i> .
10.	UNEP & WTO (2005). <i>Making Tourism More Sustainable - A Guide for Policy Makers</i> . Madrid: WTO.
11.	World Health Organization (2011). <i>World Report on Disability</i> .

Речник	
<i>Бариери за достъпността</i>	Идентифицирани са пет бариери пред достъпността на хора с увреждания или специални нужди. Тези бариери са поведенчески, организационни или системни, архитектурни или физически, информационни или комуникационни и технологични.
<i>Достъпен туризъм</i>	Определян също като туризъм за всички, приобщаващ туризъм или туризъм без бариери. Разпознат е като туризъм, който обслужва нуждите на широк диапазон от потребители, включително хора с увреждания, възрастни и различните нужди на поколенията. Предполага премахването както на физически бариери, така и на различия в нагласите на обществото и включва достъпност в транспорта, информацията, комуникациите и други съоръжения и услуги.
<i>Достоен труд</i>	Достоиният труд обобщава стремежите на хората по отношение на работните условия. Обхваща възможностите за извършване на работата с по-голяма продуктивност и осигуряване на справедливо възнаграждение, сигурност на работното място и социална защита на семействата, благоприятни перспективи за бъдещо личностно развитие и социално приобщаване, свобода на личностите да изразяват своите възгледи, да организират и участват във взимането на решения, засягащи техния живот; осигуряване на равни права и възможности, справедливо отношение към всички жени и мъже.
<i>Загуби</i>	Понятието за загуби в туризма се отнася към изразходваните суми за закупуване на вносни стоки и услуги, необходими за посрещане на нуждите на туристите. Загуби възникват, когато местната икономика няма възможността да осигури предлагане на надеждни, постоянни и на конкурентни цени стоки и услуги, с необходимото качество за посрещане на търсенето на пазара.
<i>Универсален дизайн</i>	Проектиране на околната среда, на сгради, продукти или услуги по такъв начин, че те да бъдат достъпни, разбираеми и лесно използвани във възможно най-голяма степен от всички хора, независимо от тяхната възраст, ръст, способности или увреждане.

SUSTAIN-T

2017-1-ES01-KA202-038128

WWW.SUSTAIN-T.EU